

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 12

ทรงสมร พิเชียรโสภณ
ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา กรมอนามัย

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 12 เป็นการวิจัย (Analytic Study) ชนิด Case – control Design เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทำการศึกษาในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้พื้นที่ศึกษาคือ จังหวัด สงขลา ปัตตานี และ สตูล กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุตั้งแต่ 8 เดือน 16 วัน ถึง 5 ปี 11 เดือน 29 วัน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มศึกษา (Case) คือกลุ่มเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า จำนวน 123 คน และคัดเลือกเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย เพศเดียวกัน และอายุแตกต่างกันไม่เกิน 2 สัปดาห์ เป็นกลุ่มควบคุม (Control) จำนวน 123 คู่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก แบบสัมภาษณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัย และแบบประเมินพัฒนาการเด็ก (Denver II) วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ต่ำสุด ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติ โค-สแควร์ การวิเคราะห์การถดถอย โลจิสติก (Logistic Regression Analysis) และการประมาณค่าช่วงความเชื่อมั่น 95%

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการเด็กคือ

ปัจจัยด้านแม่ แม่ที่มีโรคประจำตัว การไม่ได้รับ และ การรับประทานวิตามินเสริมไอโอดีนไม่สม่ำเสมอ มีความเสี่ยงที่จำทำให้เด็กมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า 17.83 4.15 และ 3.45 เท่า ของแม่ที่ไม่มีโรคประจำตัว ได้รับ และ รับประทานวิตามินเสริมไอโอดีนสม่ำเสมอ

ปัจจัยด้านเด็ก เด็กที่ไม่ได้รับประทานวิตามินเสริมธาตุเหล็กมีความเสี่ยงที่จะมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า เป็น 4.38 เท่าของเด็กที่ได้รับวิตามิน

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และการเลี้ยงดูเด็ก ครอบครัวที่ไม่เล่า/อ่านนิทาน ให้เด็กฟังมีความเสี่ยงที่เด็กจะมีพัฒนาการสงสัยล่าช้าเป็น 5.28 เท่า ของครอบครัวที่เล่า/อ่านนิทานอย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการคัดกรอง และ ให้ความรู้ หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่มีโรคประจำตัว เรื่องผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ ควรใช้วิธีติดตามการรับประทาน วิตามินเสริมไอโอดีน วิตามินเสริมธาตุเหล็ก ในหญิงตั้งครรภ์ และเด็กปฐมวัย ด้วยวิธี DOT โดยอสม. และ แกนนำครอบครัว เพื่อให้มีการรับประทานอย่างต่อเนื่อง และ ควรมีการจัดตั้งห้องสมุดนิทาน เคลื่อนที่ เพื่อให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง สามารถยืมไปอ่านให้ลูกฟังที่บ้านได้

Factors associated with child development in 12th Health Region

ทรงสมร พิเชียรโสภณ
ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา กรมอนามัย

A child development is a huge concern in particular to the Southern provinces of Thailand due to the fact that there is a higher proportion of children with delayed development compared to other regions. This study aims to investigate the impact of related factors on child development among children aged from 8 months to less than 6 years in the 12th Health Region.

A case-control study was implemented. Within the 12th Health Region, a total of 123 samples were randomly selected from 3 provinces: Songkhla, Pattani and Satun out of 7 Southern provinces. The samples were randomly grouped into two groups one was called a case group with delayed development (n=123 persons) and another group with neutral or normal development was called control group (n=123 pairs). Data about child development were obtained from Mother and Child Health Handbooks, questionnaire and Denver II Developmental Test. Descriptive statistics including frequency, percentage, maximum, minimum and mean were used. Logistic regression and a Chi-squared test were performed to test statistical association. A 95% of Confidence Interval was considered.

The finding found that children with maternal-related factors including mother with health problems, did not consume iodine and having insufficient iodine supplement consumption had higher chance of having delayed development than those with mother without health problems, having iodine supplement and having sufficient iodine supplement consumption by 17.83, 4.15 and 3.45 times, respectively. Children who did not consume iron supplement had higher chance of having delayed development than those consume iron supplement by 4.38 times. Other factors such as children and without tale story telling/reading had higher change of having delayed development than those with tale story telling/reading by 5.28 times.

Policy recommendation

Screening and appropriate educational program among women at reproductive age should be recommended. Directly Observed Treatment (DOT) performed by volunteers in community should be considered to monitor the sufficiency of iron and iodine supplementation among the pregnant women and the children. Mobile library program should be also promoted to ensure the access to tale story books in the community.